Săgetătorul

Nr. 959 ■ 22-28 martie 2016 ■ Pagini culturale ale cotidianului „Argeșul“

Un început. Trivalea!

Numele pădurii ce împrumută personalitate așezării noastre e o parte din rostirea noastră, din ecoul cuvintelor de altădată, cuprinse în vorbirea comună. A te orienta în marele oraș care se cheamă Pitești înseamnă și a trăi prin viu grai experiența limbajului. Acesta exprimă un fel aparte de a trăi orașul, prin numele unor spații imaginare ale căror începuturi așteaptă să fie limpezite.

Sufletul piteșteanului de azi vibrează, când aude de Trivale, la unison cu priveliștea parcului-emblemă al orașului, văzut ca loc de odihnă, de promenadă, de distracție. Pentru urbanitatea piteșteană este greu de imaginat astăzi tradiția veche, medievală, a Trivăii, ca loc al unor începuturi situate departe în timp. Ca trăitori în vremuri moderne ne putem imagina anevoie *starea* în care se găsea acest spațiu până la amenajarea de după 1900. Ce însemna pentru localnici locul împădurit, înainte ca el să se prefacă în parc, acum mai bine de un secol? Spiritualitatea s-a împletit de demult aici cu natura, iar faima sa ar fi dintr-un *început* la fel de învechit ca și numele târgului de pe malul Argeșului…

Numele Trivalea a apărut, cândva, în zorii unei mitologii, sub o *generatio aequivoca*, într-un mediu agro-pastoral, așa cum s-au născut atâtea nume în românitate. *A treia vale din codrul de la marginea Pitescilor* a fost pomenită pe negândite, spontan, aidoma unui cod prestabilit din simțirea țărănească. Vorba a fost glăsuită precum un nume ivit dintr-o gramatică mlădiată după marea civilizație a naturii… Trivalea - o desăvârșire de veche limbă românească!

Numele acesta, deși rar, nu este singular. Toponimul ”Trivalea” trimite spre obscura Trivalea Moșteni, așezare din câmpia Teleormanului. Față de o așa potrivire ajungi să te întrebi dacă acest cuvânt nu s-a mai

întipărit și în alte părți. Geografia nu poate da neapărat lămuriri exacte. Peisajul cu văi din stepa Teleormanului arată altfel decât suișurile și coborâșurile unei păduri colinare. Dacă nu relieful, atunci ce i-a călăuzit pe cei care au trecut prin aceste locuri să le numească astfel? Semnul nașterii numelui n-ar sta precis în profunzimea reliefului, cât în obiceiul străvechi de a statornici spațiul și de a-l familiariza văzului și auzului. Trivalea apare astfel ca o marcă simbolică, regăsită deopotrivă și în alte orizonturi, precum într-un ținut de căpetenie al etnogenezei, cum este cel al Vlascei. Va fi fost, prin urmare, parte dintr-un fel de a boteza împrejurimile, în satele sau obștile din trecutul milenar valah. Este, parcă, în acest cuvânt o istorie a limbii noastre: limbă a pădurii, de păstori, de călători cu turmele, de-o parte, și, pe de altă parte, o limbă a stărilor și a așezărilor, a satelor. Sonoritatea latină a cuvântului compus din ordinea văilor trimite sugestiv spre vechea civilizație a satului. Epopeea numită Trivalea se va fi născut cu mult înaintea drumurilor voievodale ori a ctitoriilor bisericești din ambianța ei. Primul episod al ei a fost chiar statornicirea acestui nume deosebit, care să dea identitate lumii ecleziastice care urma să se înfiripe în acest colț de natură.

Credințe și eresuri

În debutul pitorescului volum *Trivalea. Cornul Vânătorului,* din 2008, scriitoarea Elisaveta Novac descrie câteva întâmplări legendare (culese din folclorul local) precum *Bolovanul lui Mircea, Vânătoarea domnească, Popasul lui Mircea la Hanul Vechi*. Am mai avut prilejul să scriem, pornind de la această carte, despre șansa deosebită de a consacra prin aceste legende adevăratul mit al Piteștilor ori despre receptarea lor drept mit. Firul narativ al povestirilor de mai sus trimite către zorii unei mitologii, ivite din locul aflat în contact direct cu absolutul, cu credințele și eresurile care dădeau răspuns sau măcar nume la întrebări de frunte ale vieții. Pădurea de la Trivalea a fost parte din această născocire mulțumită traseului voievodal ce o străbătea, peste trecerea Argeșului către Țara Oltului. Legătura cu lumea domnească transpare și din apropierea mănăstirii de alte ctitorii mai vechi ale Basarabilor, situate pe același drum spre Olt. Încă de la începutul veacului al XVIII-lea Mitropolitul Varlaam a închinat-o ca metoh al mănăstirii Coziei, punând-o apoi sub ascultarea așezămintelor de la Cotmeana. În atmosfera patriarhală a mănăstirii Trivalea, ridicată în timpul lui Matei Basarab, s-a petrecut un formidabil avânt cultural. Peste ceasloavele din chilii, mirosind a seu și a pară de lumânare, călugării s-au căznit stăruitori în meșteșugul lucrului cu slova. A rămas, de pildă, vrednic de amintire, printre figurile cunoscute ale mănăstirii, numele lui Ioan de la Bistrița, unul din egumenii iubitori de cultură și bun copist de manuscrise **(1).** Avem, de fapt, la Trivalea o nuanță dintr-un tablou de Ev Mediu, ce schițează o lume bisericească de pe lângă un târg unde mai fiinţau atari așezăminte, precum școala românească de pe lângă schitul Buliga (sec XVII) sau școala de pe lângă biserica Sf. Gheorghe. În acest final de epocă a slavonismului cultural au trudit în încăperile monahale de la Trivalea, dar și pe lângă alte biserici piteștene mulțime de copiști de manuscrise laice și religioase. Nu numai prin lăcașuri de sfat și închinăciune au lucrat cărturari, dar și în curțile domnești, impunătoare la vremea lor, încât i-au îndemnat pe cronicari să pomenească de „minunatul scaun în Pitești”. De pe harta acestui Pitești medieval a rezistat însă dezagregării doar Trivalea, după ce schiturile Buliga sau Beștelei au dispărut odată cu

Florin CHIVOCI

(continuare în pagina 10)

Muzica zilelor noastre

O seară magică de Mărțișor

Zici, azi, Mandeal, zici Orchestra Română de Tineret. Căci el se ocupă de ea cu mână de fier. Și randament consistent. Transformând-o treptat într-un brand. De la un concert la altu’, și mai evident. Ultimu’, văzându-l și eu, la Ateneul bucureștean. Unde “Primăvara magică” prilejui elevat o nouă-ntâlnire cu muzica de nivel înalt. Theodor Rogalski, “Trei dansuri românești”. Binevenite, deplin reușite. Ceaikovski, “Variațiuni pe o temă rococo”. Superbe, atrăgătoare mereu. Wagner, “Preludiu și moartea Isoldei”. Tulburătoare, nemuritoare. Strauss, “Cavalerul rozelor”. Suită așijderi. Iar bisuri, vreo trei. “Hora staccato” programu-ncheind ideal, incandescent, triumfal. Premierul însuși, în sală aflat, aplaudând harnic, lung și apăsat…

Întrucât s-a cântat excelent. Select, viguros și fluent. Cu elan, nuanțat, virtuoz și sudat. Tinerețea, maturității dirijorale supusă, vărsând, inevitabil, sudoare, dar iscând, indiscutabil, valoare. Și performanță neîndoios. În cazu’ de față, și cu Andrei Ioniță, solist. Violoncelist mai rar întâlnit. Zic eu, înnăscut, nicidecum făcut. Îl știu de ani buni și îs ferm convins că-i fenomenal. Tehnică de top, trăire din plin. Sunet diamant, perfect, eclatant. Iute, rafinat și foarte vibrant. Așa c-am plecat tare supărat că s-a terminat. Însă bucuros că i-am ascultat. Jur c-au meritat fiindc-au făcut ceva minunat. Chiar de neuitat, cert de repetat…

Adrian SIMEANU

Evocări

Cu gândul la Macedonski

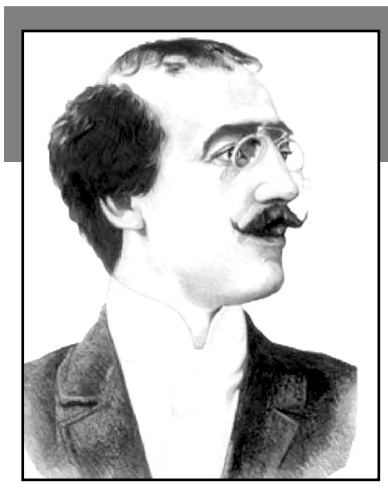

La începutul fiecărei primăveri, gândul statornicului iubitor al poeziei clasice se îndreaptă spre poetul, prozatorul, publicistul și dramaturgul Alexandru Macedonski (n. 14 martie 1854), pe seama căruia s-au scris numeroase pagini în critica și istoria literară (acum și pe internet), recunoscându-i-se contribuția la înnoirea veșmântului poeziei românești, ca teoretician al simbolismului poetic autohton.

„Macedonski aduce numeroase note și accente proprii, originale; dă o nouă și ultimă strălucire romantismului românesc; dezvăluie o mare capacitate de exprimare și asimilare creatoare a formulelor estetice postromantice; reprezintă prin întreaga sa operă o adevărată răspântie a literaturii române la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul celui de al XX-lea” (Adrian Marino: „Opera lui Macedonski“). Astfel, numele autorului celebrelor „Nopți”, al „Poemei rondelurilor” și al altor remarcabile scrieri a depășit ignoranța detractorilor, intrând pe linia marilor scriitori ai literaturii române, conform dorinței exprimate: „Dar când patru generații peste moartea mea vor trece/ Când voi fi de-un veac aproape, oase și cenușă rece,/ Va suna și pentru mine al dreptății ceas deplin/ Și-al meu nume, peste veacuri, înălțându-se senin,/ Va-nfiera ca o stigmată neghiobia dușmănească/ Cât vor fi în lume inimi și o limbă românească”.

A trecut aproape veacul și, într-adevăr, Macedonski, acest „geniu romantic osândit la uitare” (Al. Piru), a învins „neghiobia dușmănească”, remarcându-se prin formele de expresie artistică specifice modelului european, în special al celui francez, cu tendințe romantice, romantic-parnasiene și simboliste, adaptate originalității imaginarului românesc. Dar și aprecierile lui G. Călinescu au contribuit enorm la „înălțarea peste veacuri” a poetului Macedonski: * „Pesimismului eminescian nimeni ca el (ca Macedonski, n.n.) nu i-a adus o replică mai trăită de încredere în absolut”.

* „Câte strofe din opera lui Macedonski rezistă sunt ale unui poet mare, tot așa de mare ca și Eminescu, în punctul cel mai atins”.

Dovedindu-se neclintit în împlinirea idealului artistic, Macedonski respingea cu vehemență registrul lacrimogen al poeziilor lipsite de energie: „Acum destul cu plânsul când inima ți-e seacă/ Și chiar de ți-ar fi plină, e timp să zici: destul!/ Poporul nostru e de lacrime sătul/ Și ele nici în versuri nu pot ca să mai treacă”.

Poetul justifică schimbarea de registru pe care și-o dorea prin poema „Noaptea de mai“, un imn de slavă închinat purității și frumuseții naturii, capabilă să reaprindă iubirea în omul înrăit:

„Simțirea ca și bunătatea deopotrivă pot să piară

Din inima îmbătrânită, din omul reajuns o fiară,

Dar dintre flori și dintre stele nimica nu va fi clintit.

Veniți, privighetoarea cântă și liliacul e-nflorit!...“

Macedonski avea și un dezvoltat simț al umorului, găsind soluții de rezolvare a oricăre situații: „În primăvara anului 1918, își amintea unul dintre contemporani, directorul-fondator al revistei «Literatorul» a compus un elogiu la adresa lui Mackensen, comandantul garnizoanei germane de ocupație din București. Tudor Vianu, secretar de redacție, și Al.T. Stamadiad, redactor-șef, l-au rugat pe maestru să-și retragă articolul înainte de a ajunge la tipar:

- Dar este un mare comandant de oaste, este un genial ostaș, a replicat poetul.

- Da, maestre, dar e dușmanul nostru, țara suferă din cauza lui...

- Dar eu scriu despre o personalitate a vieții militare contemporane.

Lăsându-se ușor convins, Macedonski a conchis:

- Să știți că fac altceva. Apare articolul și dedesubt pun o notă: redacția nu răspunde de articolele directorului.”

Gheorghe MOHOR

Tipografia ARGEȘUL imprimă în policromie ■ ziare ■ reviste ■ cărți ■ cataloage ■ calendare ■ afișe ■ pliante ■ postere ■

Lector

Cum să înveți să iubești fără cruzime

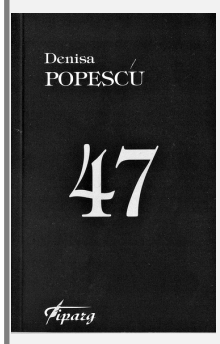

Poezia Denisei Popescu, din acest nou volum, "47", are ca temă centrală iubirea. Nu este, însă, ceea ce înțelegem în mod obișnuit prin poezie de dragoste, căci nu este atât o iubire a ființei, cât o iubire a firii. Ea depășește cu mult marginile trupului, este o iubire a diferitelor stări ale materiei, o iubire care poate fi vegetală și carnală în același timp, care poate fi a clipei, dar și a timpului nemăsurat, fie el chiar și timpul de la capătul lumii. Este o iubire a unui zeu pe care și-l creează singură, care poate fi și păgân, și creștin.

Dar cine este iubitul - căci despre o (doar) persoană iubită nu poate fi vorba - pe care îl evocă și îl invocă aceste versuri? Dacă am încerca să exprimăm într-o singură propoziție această imagine complexă, am putea spune că iubitul feminității care plăsmuiește aceste versuri este, dacă putem spune așa, jumătatea ei infinită. Fiind necuprinsă, această iubire rămâne neîmplinită. Și tocmai neîmplinirea ei asumată este tema centrală a acestui volum, în care veți găsi imagini încântătoare, laolaltă cu asocieri inedite, pătimașe ori eterice.

Nefiind o poezie a iubirii împărtășite ori a melancoliilor, tonul nu este patetic și fundalul nu este unul romantic. Cum spuneam, există în această iubire, mai degrabă energetică decât materială, o anumită cruzime. Oglinzile resping chipul care le privește, macii bolesc, umbra lupului rănește și alungă iluzia iertării, icoanele nu sunt adorate, ci mușcate, trupul care iubește nu este ferit de semnele bolii, ale decrepitudinii, iar nemurirea e mai degrabă o formă de nebunie. Iar cel care ar fi putut reuni aceste energii care se caută, anume androginul primordial, cel ce se-mparte, cum spune poeta, rămâne misterios, dacă nu chiar inaccesibil.

"47" este poemul - căci cele patruzeci și șapte de mici poeme (în aparență proză) alcătuiesc, de fapt un singur poem - unei autoare mature, care și-a construit un stil propriu, cu valoarea sa poetică neîndoielnică. Poezia este o artă a sincerității, acest nou volum al Denisei Popescu o dovedește, un fel de a împlini prin poezie ceea ce, altminteri, condiția umană nu poate, fatalmente, împlini.

Varujan VOSGANIAN

Muzica zilelor noastre

Nici Keith nu mai e...

Moartea răpindu-l necruțător în ăst Mărțișor. Smulgându-l de pe clapele sale, în ani, bogat creatoare. Noel Emerson fiind nu doar instrumentist bun, ci și-un creator bine ancorat în rocku' simfonic. Într-o vreme când genurile astea s-au unit fertil. Mulțumită unor muzicieni dornici a explora și a inova. El, cu siguranță, unu' dintre ei. Știindu-i, de pildă, pe Bach, Mussorgski, Bartók, Holst, Orff, Joplin, în profunzime. Ades tălmăcindu-i înnoitor, îndrăzneț, izbutit. În valoare punându-i modern, onorant și peren…

Noel avea chemare și viziune. Talent și pregătire la note. Umbla dezinvolt, da' folositor, pe diferite claviaturi. Improviza, prelucra, orchestra combinând inventiv registre sonore. În hard-rock jazz îngloba, baladesc. Și-n ample construcții simfo-baroce le-nveșmânta inspirat, să dureze. "The barbarian", "Pictures at an exhibition", "Lucky man", "C'est la vie" stând mărturie oricând. Semn incontestabil că nu trăi anonim pe pământ. Și lumea nu l-o uita, de aceea, în veci pe Keith Noel Emerson…

Adrian SIMEANU

Viața bate Poezia

O vârstă de patrimoniu

„M-ai suportat o viață, mai fă un efort și mai rabdă-mă încă doi-trei ani până mă duc..."

Auzisem, fără voia mea, cum, pe o bancă din vecinătate, o femeie în vârstă își implora, cu lacrimi în glas, soțul, din cale-afară de nervos, dar mult mai adâncit în bătrânețe decât ea. Simțeam cerul căzând peste mine. Percepeam, obligat de postura în care eram, *viața de familie* altfel de cum o știam din cununia creștină - „să-i fiu alături până ce moartea ne va despărți..." Înțelegeam - aproape revoltat, dar cu durere - cum arată o femeie ajunsă pe culmile disperării din cauza neputinței de a-i fi suportată bătrânețea chiar de cel cu care împărțise bucuriile, nefericirile și iluziile tinereții.

„Abia mă suport pe mine, de unde atâta răbdare și pentru tine? De cum se luminează de ziuă, coborâtul din pat, primii pași, cu trosnitul încheieturilor picioarelor și ale spatelui, cu amenințarea fiecărei zile de a fi ultima și, cu spaima de a o începe și a nu o încheia, frica, o frică mereu alta și întotdeauna nouă, mai sâcâitoare cu fiecare noapte, de a nu mai apuca un crăpat de ziuă, mă devoră în tăcere, obsedant, agasant de obsedant. Am obosit să mă gândesc ce voi mai face mâine, dacă m-o mai ține Dumnezeu. Și tu-mi ceri să te mai rabd și pe tine, deși știi că sunt incapabil de așa ceva..." Le ascultam spovedania vieții scurse, primejdiile ce se ascund în fiecare îndrăzneală sau încercare de depășire a *datului de la natură* și încercam să mi-i imaginez pe amândoi cu mulți ani în urmă, tineri, frumoși și nestăpâniți în încercarea de a face cu fiecare zi altceva. Îi vedeam aievea, dimineața, trezindu-se unul pe altul cu un sărut mai fierbinte decât soarele, cu o dorință nebună de a face ceea ce ieri plănuiseră să facă în următoarea mâine, de fiecare dată mai siguri în trăire decât în visare. Îi „împingeam" înapoi în viață, spre vârsta în care fiecare zi o expectativă, o *miză a visului*, o încercare străină ratării sau eșecului. Spre anii în care pentru a avea ceva era îndeajuns să și-l dorească, fiecare fiind pe deplin scutit de deziluzii...

Împăcați cu soarta, neîndrăznind să i se opună în vreun fel, măcinați de o tristețe automată și aproape letală, depănându-și, într-o recapitulare dureroasă, viața, motivându-și înfrângerile și regretându-și efuziunile juvenile, cum stăteau acolo, pe o bancă, exact ca-ntr-o sală de tribunal, fiindu-și, pe rând, acuzator și acuzat, cei doi „bătrâni ca neaua" își apreciau, măsurând-o-n *unități de durere*, puterea de a nu mai spera, de a nu mai cuteza aproape la nimic. Cândva percepuți ca elemente ale fiefului lumii, fără de care viața și-ar compromite șansa perfecțiunii, azi suspectați că-și cerșesc compasiunea, amândoi îmi apăreau ca un *afront al filosofiei decepției*. Îi priveam ca pe niște ființe intrate deja în *patrimoniul lumii*, ființe prin a căror viață se intră, ca printr-o *poartă cu stâlpi de lacrimi*, în noaptea eternă...

Abia atunci repulsia provocată mie de afurisirea rostită de unul celuilalt mi s-a părut de un absurd elementar... Cât au câștigat împreună în viață, pierdeau, odată cu trecerea vârstei, încet dar sigur, tot împreună. Și parcă se ambiționau să înțeleagă asta, socotind bătrânețea un nonsens al lumii. Ascultându-i cum se tânguie, îmi rosteam mie însumi credința că, totuși, până nu vor pierde totul, vor rămâne, deși obosiți, tot împreună, cerșindu-se reciproc întru supraviețuire.

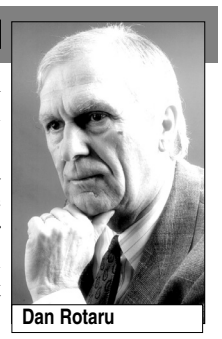
Dan Rotaru

Spre echilibrul-limită al înțelepciunii. Spre a se adopta unul pe altul ca ingredient indispensabil și vital al limpezirii amintirilor. Ca singure momente în care mai aveau șansa de a se elibera de eșecuri. Ca niște oameni pe care bătrânețea i-a luat pe nepregătite, dar fără de care viața le-ar rămâne trunchiată...

Dar - vă-ntreb - *la ce vârstă, cu cine și când se mai poate trăi azi autentic*? Asta, sub rezerva că, deși sătui de cea de azi, vom mai avea norocul să mai gustăm din ziua următoare... Altfel, viața ne va părea o hărțuială a simțurilor.

Sau o *pierdere* încă *de la naștere*...

Dan ROTARU

Filarmonica

Concert simfonic

Silvia Olivero Anarte

În această săptămână, dirijoarea din Spania, Silvia Olivero Anarte, revine la pupitrul orchestrei Filarmonicii Pitești cu un nou concert simfonic, de data asta avându-l ca solist pe violonistul piteștean Marius Gheorghe.

În program: Johannes Brahms - Concert pentru vioară în re major, op 77, și Robert Schumann - Simfonia nr. 4 în Re minor, op. 120.

Evenimentul muzical are loc joi, de la ora 19, la Casa de Cultură a Sindicatelor Pitești.

În 1991, piteșteanul Marius Gheorghe s-a angajat la orchestra regală simfonică din Sevilla

Scriitori, publicişti şi folclorişti ai Argeşului

Pro memoria

Maria CHIRTOACĂ

(n. 20 martie 1956, Câmpulung, județul Argeș)

Profesor limba și literatura română, membră a Uniunii Scriitorilor.

Membră, Fundația „Liviu Rebreanu", Pitești; consilier, educație și cultură, Asociația „Muscel pentru Educație și Cultură"; președintă, Cenaclul „Tudor Mușatescu"; membră Cenaclul „Mihai Moșandrei", membră, asociația „Prietenii lui Eliade", Pitești.

Colaborări la revista „Argeș" și alte publicații locale și din țară.

Debutează cu „Poezii", în volumul colectiv „Atelier de creație", editat de Clubul Tehnic din Pitești, 1980.

Volume reprezentative: „Daruri", Editura I. Creangă, București, 1989; „O ciupercă, două ciuperci", idem 1989; „Afară din contur", Editura Val & I Integral, București, 1996; „Carte de bucate cu rețete fermecate", Editura Zodia Fecioarei, Pitești, 1997; „Înțelesul poartă fesul", idem, 1998; „Pasărea Pheonix", Editura Cosal, București, 1999; „Musafirii de la miezul nopții", Editura Paralela 45, Pitești, 2000; „Iubiți poezia!", Editura Ars Docendi, București, 2007; „Din floare în floare", Editura Larisa, Câmpulung, 2008; „Carusel cu-ntâmplări de zi cu zi", Editura Carminis, Pitești, 2009; „Îndrăgostitele cuvinte", Editura Ars Docendi, București, 2010; „Creionări sentimentale", Editura Zodia Fecioarei, Pitești, 2011; „Miraje", Editura Sedna Print, Câmpulung, 2011; „Pardon, scuzați!", idem, 2012; „Interesul poartă fesul", idem, 2012; „Sub vraja cuvintelor. Poezii. Texte", Editura Carminis, Pitești, 2013; „Carusel cu poezii cu-ntâmplări de zi cu zi", idem, 2013; „Proverbe cu haz și fără necaz", idem, 2013; „O dragoste fără hotare": „Leagăn de muscele" (vol. I), „Poezie și onoare" (vol. II), Pitești, 2015.

Contribuții la evoluția învățământului și creației literare postbelice din Argeș-Muscel.

Premii, distincții: Premiul „Tudor Mușatescu", Câmpulung (1980); Premiul I „Mihai Beniuc", București (1981); Premiul revistei „Argeș" (1986); Diploma „Gheorghe Lazăr „ (2009, Ministerul Educației); Cetățean de onoare al comunei Stâlpeni (2007) ș.a.

Gheorghe PIELE

(n. 21 martie 1944, satul Burluș, comuna Ciofrângeni, județul Argeș)

Profesor, dirijor, compozitor, etnofolclorist, muzicolog, publicist, eseist, prozator; membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România.

Debut, perioada studenției: poezii, eseuri, revistele „Amfiteatru" și „Orfeu" (Conservatorul „Ciprian Porumbescu"); membru, colectivul de redacție, publicația „Orfeu". Colaborări, eseuri, articole și studii: presa locală, județeană și națională. Autor a peste 100 de lucrări miniaturale muzicale, pe versuri personale sau ale unor mari poeți ai literaturii române și universale, grupate pe varii cicluri tematice.

Lucrări reprezentative: „Un geniu al Romantismului artistic – Richard Wagner", Editura Meșterul Manole, Curtea de Argeș, 1999; „În pleasnă", epigrame, fabule, parodii, idem, 2008; „Plesne, Tâfne și Sictiruri", pamflete, Editura Academiei Internaționale Orient-Occident, București, 2010.

Premii, diplome, medalii, brevete, titluri: Profesor evidențiat (de două ori); Diploma de excelență pentru merite profesionale deosebite etc.

Constantin PĂUN

(n. 22 martie 1936, comuna Bradu de Jos, județul Argeș)

Scriitor; membru fondator, Cenaclul Umoriștilor „C.S. Nicolăescu Plopșor", Craiova, Uniunea Epigramiștilor din România (1990), Societatea de Haiku, Constanța (1998); membru corespondent, Societatea Română de Haiku, București, Clubul de Haiku Tg. Mureș (2002); membru titular, Societatea Scriitorilor Olteni (1995).

Colaborări: ziarul „Lupta C.F.R." (debut publicistic, 1957); revistele „Ramuri", „Urzica", „Epigrama", „Haz de necaz", „Haiku", „Păcală (serie nouă, 1990, inițiatorul acesteia), „Papagalul", „Scaiul", „Hohote", „AG pe rime", cotidienele „România liberă", „Ziua", „Argeșul" etc. Publică în peste 35 de culegeri și antologii de poezie și epigrame (1982-2009) și în 10 antologii naționale de Haiku.

Lucrări reprezentative: „Cu ochii-n patru", debut editorial, epigrame, Editura Mariana, Craiova, 1991; „Poligonul de echilibru", poezii, Editura M. Dițescu, Craiova, 1993; „Patima izvoarelor", poezii, Editura Sitech, Craiova, 1995; „AsteRISCuri", epigrame și dueluri, idem, 1997; „Drumuri împușcate", epigrame, poezie, proză, idem, 1999; „Niște EPIGRAMIȘTI", epigrame, parafraze, replici, încondeieri, Editura MJM, Craiova, 2002; „Liniștea ierbii", poeme Haiku, Editura Sitech, Craiova, 2001; „Urmașii lui Cincinat", antologie, 2004; „Cristale hașurate", tristihuri, Editura MJM (ediția I) și Editura Contrafort (ediția II), Craiova, 2008; „Printre epigramiștii olteni", antologie, 2008 ș.a.

Premii: Premiul pentru poezie (Pitești, 1981); Premiul pentru proză, Concursul Național „Făurari de slovă nouă", 1987; Premiul I, Concursul Național de epigramă, București, 1987; Premiu, Concursul de epigrame și fabule „Gh. Brăescu", Calafat, 1988 ș.a.

Marian BĂNICĂ

(n. 24 martie 1954, Pitești, județul Argeș)

Doctor în filosofie; profesor universitar, Universitatea din Pitești, publicist, traducător; inspector școlar, I.Ș.J. Argeș, director adjunct, Colegiul Național „I.C. Brătianu"

Colaborează cu studii și articole pe teme de filozofie, istoria filozofiei, logică la publicații din București, Pitești, Cluj; traduceri de specialitate din franceză și engleză.

Lucrări reprezentative: „Valoare și sistem", Pitești, 1997; „Elemente de filosofie și axiologie românească", Pitești, 2000; „Condiția valorii. Repere istorico-filosofice", Editura Universității din Pitești, 2005; „Argumentare și gandire critică – Propedeutică" (curs de argumentare), Universitatea Pitești, 2010 ș.a.

Ioana I. NEGREANU

(n. 25 martie 1944, comuna Ciocești, azi Bârla, județul Argeș)

Asistentă medicală; membră, Cenaclul literar „Liviu Rebreanu", Pitești, Fundația Literară „Liviu Rebreanu", Pitești (din 1989).

Colaborări, versuri, epigrame: revista „Argeș", ziarele „Sanitas", „Curierul zilei", „Observator", „Argeșul" („Săgetătorul"), revistele „Cu și fără arțag", „Jurnalul Artistic Rebreanu".

Debut editorial: „Rondel în numele iubirii", Editura Zodia Fecioarei, Pitești, 2007. Alte scrieri: versuri, în volumul omagial „Cenaclul literar Liviu Rebreanu la 55 de ani", Editura Zodia Fecioarei, Pitești, 2004; „Fabule, epigrame și catrene sau Lupii și oile în tranziție", Editura Zodia Fecioarei, Pitești, 2008; „Bunica, nepoteii și prietenii din grădină", Editura Carminis, Pitești, 2012.

Gheorghe BĂNICĂ

(n. 26 martie 1951, comuna Godeni, județul Argeș)

Profesor universitar doctor, Universitatea din Pitești; cancelar, Senatul Universității din Pitești. Publicist.

Colaborează cu studii și articole în revistele de specialitate din Craiova, Iași, Pitești

Volume reprezentative: „Limba română pentru studenți străini", Pitești, 1979, 1981; „Formarea cuvintelor în limba română", Pitești, 1999; „Toponimia zonei submontane dintre Olt și Dâmbovița", Pitești, 2000; „Satele județului Argeș. Etimologie și istorie", Pitești, 2000; „Teste grilă de limba română pentru admitere în învățământul superior", ediția II, Editura Universității din Pitești, 2002; „Limba română prin teste grilă", idem, 2003; „Limba română contemporană. Formarea cuvintelor", idem, 2004, în colaborare cu Marin Z. Mocanu, Editura Tiparg, Pitești, 2010; „Limba română contemporană. Vocabularul", idem, 2004; „Limba română contemporană. Vocabularul", ediția

Tipografia ARGEȘUL imprimă în policromie ■ ziare ■ reviste ■ cărți ■ cataloage ■ calendare ■ afișe ■ pliante ■ postere ■

Literatură de peste Ocean

Ne-am obișnuit să întâlnim în „Săgetător“ eseurile Vavilei Popovici, scriitoare cunoscută prin poezia și proza abordate original și sensibil, distinsă recent cu „Premiul de Excelență“ pentru întreaga activitate de voluntariat și colaborare de excepție cu „Occidentul Românesc“.

Eseurile alcătuiesc în esența lor un manual de educație, valabil în orice epocă și pe oricare meridian.

La baza concepției despre educație stă învățătura creștină cu trăsăturile sale, desprinsă din Biblie.

Personalitatea autoarei se remarcă printr-o gândire independentă, prin reflecții venite din examinarea critică a situației, urmate adeseori de maxime și citate. O acumulare de fapte și observații care definesc, bineînțeles, condiția umană, îi permite să elaboreze un material interesant prin valoarea sa epică. Noțiuni precum binele și răul, toleranța, obrăznicia, adevărul, frumosul, cinstea, speranța, tristețea își găsesc locul în proza Vavilei Popovici, coborând cuminți din dicționar spre a intra în eseul vieții. Gândirea și ideile omului sunt influențate de societate, iar el, în raport cu semenii, trebuie să fie corect, bun, sincer, drept. A cunoaște binele înseamnă a-l cunoaște pe Dumnezeu. Omului i s-a dat conștiință, „glasul lui Dumnezeu în sufletul omului“, de aceea omul se decide pentru bine sau rău („Binele și Răul“). Vavila Popovici iubește viața și oamenii, analizează caractere, subliniază realități, critică defecte, cunoaște o zbatere interioară pornite dintr-o dorință nobilă - aceea de a ne corecta.

Referindu-se la virtute („Focul păcatului și apa curată a virtuții“), amintește de cele religioase și spiritualicești - dragostea, credința și speranța - având la polul opus ura și disperarea. Virtuțile se definesc pe parcursul vieții - înțelepciunea, tăria, dreptatea și cumpătarea.

Citează din George Eliot: „... a avea ceva de iubit“ și „ceva de respectat“ înseamnă să dovedești bunătate, și bunătatea ajunge la noi prin Duhul Sfânt.

Prozatoarea se situează de la început pe un teren de sondaj al caracterului uman. Remarcă două laturi în existență - tristețea pornită dintr-o solitudine (există tristețe copleșitoare, în funcție de evenimente - Săptămâna Patimilor) și speranța care a echilibrat omul („Tristețe și speranță“). Societatea este întemeiată pe anumite norme și trebuie ca fiecare individ să se supună acestor norme de conviețuire - ceea ce ține de educație, latură căreia mulți îi sunt încă tributari. Până când? Pornirile malefice diminuează intelectul. O trăsătură particulară este obrăznicia și sursa ei este lipsa de educație. Îl citează pe Gustave Young care subliniază necesitatea aplicării unor legi acolo unde convingerea lipsește.

Pune în discuție dragostea în raport cu cinismul, iubirea, adevărul, frumusețea. Găsește în adevăr un sinonim al iubirii - adevărul etern al vieții se identifică, știm bine, cu divinitatea: „Eu sunt calea, adevărul, viața“, spune Iisus, iar Brâncuși considera biserica un spațiu de meditație prin care se ajunge la adevăr. O calitate este, desigur, toleranța. Lipsa de toleranță duce la egoism, lăcomie, orgoliu, invidie, ură, gelozie, însușiri care deformează omul („Toleranța“).

Nu lipsesc citate și nume celebre: Erasmo de Rotterdam, Johne Locke, Voltaire, Copernic, Stendhal, Lessing, Balzac, Constantin Brâncuși, Petre Țuțea, Nicolae Steinhardt.

Vederile democratice ale Vavilei Popovici au în miez omul, coloană infinită care ar trebui consolidată pe valori morale și culturale. Dar unde sunt valorile?

Juxtapunerea noțiunilor, puterea de analiză a scriitoarei se observă într-o proză de esență moralistă, elegant exprimată, de o evidentă obiectivitate.

Pedantă, autoarea găsește citatul potrivit, pune întrebări sau ridică probleme, examinează lucid omul, printr-un computer și recomandă terapia prin educație.

Renata ALEXE

(Spania), alături de care a întreprins turnee în Japonia, China și Germania. La București a făcut parte și din Orchestra de Cameră „Virtuozii“, condusă de Horia Andreescu, fiind șef partidă vioara a doua, funcție îndeplinită și la prestigioasa Filarmonică „George Enescu“.

În afara artei dirijorale (a urmat cursuri de masterclass), Silvia Olivero Anarte a studiat și pianul. Dirijoarea a concertat cu orchestre din România, Republica Moldova, Spania, avându-l ca mentor pe dirijorul Octav Calleya.

M. NEAGOE

Marius Gheorghe

Plătește cu o poezie

Un prilej fericit, Ziua Internațională a Poeziei (21 martie – instituită de UNESCO, din anul 1999), ne demonstrează că emoția este mai importanță decât banul și arta mai puternică decât profitul economic. Inițiativa *Julius Meinl* (brand sinonim cu tradiția, priceperea și calitatea înaltă a produselor) permite consumatorilor unui lanț uriaș de restaurante, cafenele și pub-uri din întreaga lume *să achite nota de plată cu o poezie*, lucru binevenit într-o lume atât de legată de superficialitate și de interese financiare. Anul acesta, 2016, la cea de-a patra ediție, Robert Montgomery a fost desemnat ambasadorul global al fenomenului, grație misiunii în care s-a înscris în ultimii săi ani de activitate, aceea de a menține poezia vie, actuală și accesibilă inclusiv omului comun, tot mai grăbit, al zilelor noastre. Lucrările artistului, prolifice pe internet și în social media, încrederea lui în spațiul digital și convingerea că poezia trebuie să circule (pentru că ea are puterea de a schimba lumea), l-au determinat în hotărârea sa de a lăsa lumii aceste *mesaje* în cele mai neconvenționale moduri și locuri: în aeroporturi/gări, în galerii, în grădinile Louvre-ului sau pe marile poduri ale Londrei: „Îmi place, afirmă el, cum *Plătește cu Poezie* oferă un mic buzunar de libertate, în care banii sunt înlocuiți de poezie. În loc să folosească bancnote sau carduri, oamenii pot să transfere valoarea poeziei și să o folosească ca pe o formă alternativă de plată”. Este o inițiativă care (poate) aduce împreună pentru o zi poeți diferiți, consacrați și debutanți, profesioniști și amatori, uniți de ideea că, indiferent de neajunsurile vieții, poezia există și ea poate face lumea mai bună și mai frumoasă.

Prin urmare, este un fenomen prin excelență urban în care s-au înscris până în prezent, conform unor informații preluate de Mediafax (după *The Guardian*), peste 1100 de locații, din peste 20 de țări. Mai multe orașe din România figurează pe lista ofertelor, inclusiv Piteștiul, prin localurile care s-au declarat disponibile. Campania este menită să contrazică părerea scepticilor moderni care cred că poezia a intrat într-o zonă de umbră și într-o inflație din care nu mai reușește să iasă. Este de ajuns puțină imaginație, puțină mobilitate a minții și o idee curajoasă de marketing pentru ca poezia să devină vizibilă, indiferent de vremuri și de preocupări. Oricând și oriunde în lume ea a înlesnit spiritualitatea și cultura, fiind capabilă să-și arate magia din timpuri străvechi, până azi. Meritul este al poeților, receptori sensibili, care au la dispoziție, așadar, o zi pe an când pot să trăiască pe viu *taina dintre o poezie și o cafea vieneză*.

Magda GRIGORE

II, revăzută și adăugită, Editura Paradigme, Pitești, 2005; „Introducere în studiul limbii române contemporane“, Editura Universității din Pitești, 2006.

Maria IFTENE POPA

(n. 27 martie 1955, comuna Ilia, județul Hunedoara)

Cadru didactic asociat, limbile engleză și spaniolă, Facultatea de Litere și Istorie, Catedra de limbi străine aplicate, Universitatea din Pitești; profesor, limbi străine Colegiul Național „Al. Odobescu“, Pitești. Publicistă.

Publică studii și articole în reviste din Pitești.

Volum reprezentativ: „Universul adolescenței în opera lui J.D. Salinger“, Pitești, 1993.

In memoriam

Alexandru KIRIȚESCU

(n. 28 martie 1888, Pitești, județul Argeș - d. 9 aprilie 1961, București)

Dramaturg, publicist, pamfletar, traducător. Consilier de presă, Roma, membru, comitetul de lectură la Teatrul Național, președinte, Societatea Autorilor Dramatici, membru, comitetul de redacție, revista „Rampa“.

Publică pamflete politice în „Lupta“ (1925-1927), „Cuvântul“ (1928-1930); alte colaborări: „Rampa“, „Rampa nouă ilustrată“, „Adevărul“, „Gazeta“, „Îndreptarea“, „Vremea“, „Momentul“, „Viața românească“, „Teatrul“, „Contemporanul“, „Gazeta literară“, „Luceafărul“, „Flacăra“ etc.

Debut, dramaturgie: piesa „Învinșii“ (1910); alte scrieri dramatice: „Trilogia burgheză“ („Gaițele“ - în prima variantă „Cuib de viespi“ - 1932, „Marcel și Marcel sau Anișoara și ispita“, 1923, „Florentina“, 1925); „Trilogia Renașterii“ („Borgia“, 1937, „Nunta din Perugia“, 1947, „Michelangelo“, 1948).

Alte lucrări: „Dictatorul“ (1944) și „Intermezzo“ (1940), pamflete dramatice; „Tarsița și roșiorul“, comedie muzicală (1947); „Marseilleza“, evocare istorică (1948); piese într-un act pentru amatori: „Cântecul de nuntă“ (1950); „Dulapul cu oglinzi“ (1953); „Ruxandra și Timotei“, poem istoric în versuri (1957). Postume: „Gaițele. Trilogia burgheză“, București, 1976; „Gaițele și alte piese de teatru“, București, 1986; ediția II, București, 1989. Dramatizează „Dama cu camelii“ de Al. Dumas-fiul, romanul lui S. Babacvski „Un musafir iubit“ (1953).

Traduceri: N.V. Gogol, *Jucătorii de cărți*, București, 1952 (în colaborare); A.N. Tolstoi, *Ivan cel Groaznic*, București, 1952 (în colaborare); L.N. Tolstoi, *Teatru*, București, 1953 (în colaborare), *Roadele învățăturii*, București, 1954 (în colaborare); Moliere, *Avarul*, în Moliere, *Opere*, IV, București, 1958.

Semnează și cu pseudonimele Cadet Roussel, Chilon Chilonidis, Kir, Negutătorul de arome, Rik, Rivarol, Veilleur de nuit.

Gheorghe M. IONESCU / Zicu IONESCU

(n. 28 martie 1926, comuna Oarja, județul Argeș - d. 6 octombrie 2008, Pitești, județul Argeș)

Medic, publicist, memorialist; membru fondator, Fundația Culturală „Memoria“, Filiala Argeș. Membru fondator, Fundația Culturală „Memoria“, Filiala Argeș, care organizează anual, din 2000, Simpozionul Internațional „Experimentul criminal Pitești – reeducarea prin tortură“, unde a prezentat zece comunicări apărute în revista Simpozionului. Colaborări, articole de specialitate, revista „Ftiziologia“, București și Moscova; publică numeroase articole (după 1989), cu teme sociale și politice, în ziarele locale („Argeșul“, „Observator“, „Pulsul“, „Reflector“, „Gazeta“) și în cele centrale („România liberă“, „Cotidianul“, „Cuget“).

Lucrări reprezentative: „Tuberculoza la vârsta pubertății“, studiu, 1986; „Martiri argeșeni și musceleni. 1939-1989“, în colaborare cu Remus Petre, Editura Tiparg, Pitești, 2006; „Martiri argeșeni și musceleni 1939-1989“ (în colaborare cu Petre Remus Cîrstea), volum dedicat memoriei victimelor închisorii comuniste, Editura Tiparg, Pitești, 2007.

Distincții: „Diploma de Excelență în mass-media“, acordată de ziarul „Pulsul“, 2000; „Diploma de Onoare“ a Asociației Foștilor Deținuți Politici din Basarabia, 2006; Diploma de Onoare și Medalia Comemorativă din partea Asociației Revoluționare *15 noiembrie 1987* din Brașov, 2007.

Mihai ȘERP

(n. 30 martie 1939, Craiova, județul Dolj - d. 17 iunie 1996, Pitești, județul Argeș)

Profesor, publicist, traducător, poet; membru fondator, Fundația Culturală „Casa Școalelor“, Societatea Culturală „Argessis“; membru, Societatea Filologică, Societatea Independentă Română pentru Drepturile Omului (SIRDO), Asociației Române pentru Educarea Drepturilor Omului (AREDO).

A colaborat cu versuri, proză, articole de specialitate, traduceri din italiană, franceză și spaniolă, revistele: „Argeș“, „Viața studențească“, „Luceafărul“, „Contemporanul“, „România literară“ ș.a.

Ion PILLAT

(n. 31 martie 1891, București - d. 17 aprilie 1945, București)

Își petrece copilăria la moșiile *Florica* ale bunicului său, în Argeș. Urmează gimnaziul în Pitești.

Poet tradiționalist reprezentativ, traducător, eseist, editor și publicist; membru corespondent (1936), Academia Română; senator, deputat.

Debut, versuri, „Convorbiri literare“ (1912). Colaborări, articole, versuri și traduceri: „Adevărul literar și artistic“, „Arta“, „Azi“, „Calendarul“, „Cronica“, „Cuvântul literar și artistic“, „Flacăra“, „Revista Fundațiilor Regale“, „România literară“, „Vieața nouă“, „Viața românească“ etc.

Volume reprezentative: „Povestea celui din urmă sfânt“, cu schițe de Petru Georgescu-Rachtivanu, Paris, 1912; „Visări păgâne“, București, 1912; „Eternități de-o clipă“, București, 1914; „Iubita de zăpadă“, București, 1915; „Amăgiri“, București, 1916; „Poezia lui P. Cerna“, București, 1916; „Grădina între ziduri“, Paris, 1919; ediția București, 1920; „Pe Argeș în sus“, București, 1923; ediția București, 1936; „Dinu Păturică“ (în colaborare cu Adrian Maniu), București, 1925; „Satul meu“, București, 1925; „Biserica de altădată“, București, 1926; „Tinerețe fără bătrânețe“ (în colaborare cu Adrian Maniu), București, 1926; „Florica“, București, 1926; „Întoarcere (1908-1918)“, București, 1928; „Limpezimi“, Craiova, 1928; „Caietul verde“, București, 1932; ediția București, 1936; „Scutul Minervei“, București, 1933; „Pasărea de lut“, București, 1934; „Poeme într-un vers“, București, 1936; „Portrete lirice“, București, 1936; ediție îngrijită și prefață de Virgil Nemoianu, București, 1969; „Țărm pierdut“, București, 1937; „George Coșbuc“, București, 1938; „Bakic, cu acuarele de Maria Pillat-Brateș“, Craiova, 1940; „Umbra timpului“, București, 1940; „Împlinire“, București, 1942; „Mărturisiri“, București, 1942; „Asfodela“, București, 1943; „Tradiție și literatură“, București, 1943; „Poezii“, I-III, București, 1944; „Poezii“, București, 1965; „Poezii“, I-II, ediție îngrijită de Dinu Pillat, București, 1967; „Eternități de-o clipă - Eternites d'un instant“, ediție bilingvă, București, 1980; „Poiemata – Poezii“, ediție bilingvă, București, 1981; „Opere“, I-VII, București, 1983-1998; „Opere“, I-V, ediție îngrijită de Cornelia Pillat, București, 2000-2003. Antologii: „Poezia toamnei“, București, 1921; „Antologia poeților de azi, I-II, cu 70 de chipuri de Marcel Iancu“, București, 1925-1928 (în colaborare cu Perpessicius), ediție îngrijită de Ion Nistor, București, 2000; „Cântece din popor“, București, 1928; „Poeți basarabeni“, București, 1936; „Poeți din Ardeal și Banat“, București, 1936.

Traduceri: Francis Jammes, *Poezii alese*, București, 1927 (în colaborare); Baudelaire, *Poezii* (*Les Fleurs du mal*), București, 1937; *Din poezia germană*, Cernăuți, 1937; Paul Claudel, *Îngerul a vestit pe Maria*, București, 1939; Maurice de Guerin, *Poemes. Le Centaure. La Bacchante*, ediție bilingvă, București, 1943.

Premii: Premiul Național pentru Literatură (1936).

În prezent, funcționează Școala Gimnazială *Ion Pillat*, Pitești.

Margareta ONOFREI

NOTĂ: Menționarea lucrărilor reprezentative în vederea constituirii prezentei rubrici se bazează pe importanța lor, în viziunea autoarei. Dacă există persoane care doresc să completeze fișele de autor publicate, rog respectuos să prezinte respectivele date redacției ziarului „Argeșul“!

Agenda culturală

Cartea calfei călătoare

O plăcută surpriză ne face directorul de la Cultură, dl. **Cristian Cocea**, oferind „Săgetătorului“ volumul **„Cartea calfei călătoare - hoinăreli pe hărți și-n cărți“**, apărută la Tiparg, 2015. Un jurnal scris cu sufletul aproape de Europa și cu inima acasă, în România.

„S“

Tipografia ARGEȘUL imprimă în policromie ■ ziare ■ reviste ■ cărți ■ cataloage ■ calendare ■ afișe ■ pliante ■ postere ■

Medalion

Ceștile de cafea

De curând am primit din Zagreb, Croația (unde trăiește de câțiva ani), două proze scurte trimise de poetul și prozatorul *Adrian Oproiu*, fost membru al *Atelierului Literar*Școala de Poezie*, pe care le-am înființat și condus la Curtea de Argeș (în cadrul unei conlucrări: 2008-2012, între Fundația Academia Internațională Orient-Occident și Casa de Cultură George Topîrceanu). Repet ceea ce am spus și cu prilejul apariției primului volum de versuri (*Căpcăunul ierbivor*, 2012) al fostului membru al atelierului: Adrian Oproiu este pomul fermecat al acelei grădini literare; merele de aur urmează a fi culese.

Cu toate că acum a devenit un autor bilingv, văd în lucrările lui în limba română un deosebit rafinament, cumpănită fiind, ca totdeauna, tensiunea în care se petrece eliberarea eului dintr-o realitate mizeră pentru a putea pluti în fantast, într-o lume din nemărginirile gândului. Fără prea multe vorbe, propun *Săgetătorului* (unde autorul a și debutat cu ani în urmă) publicarea celor câteva pagini primite de la Adrian Oproiu.

Dumitru M. ION

Auzi gălăgie pe scară, stătea tocmai la ultimul etaj, și merse de-și lipi urechea de ușa de la intrare. Se auzeau mai multe voci, cam ascuțite, apoi sunetul câtorva sonerii de la etajele inferioare și bătăi în ușă, nu foarte puternice, dar totuși hotărâte. Ajunseră acum și la ultimul etaj. Tocmai sunau la ușa din față, vociferând. Privi pe vizor, era un tip tinerel, cam înalt, alți doi sau trei mai scunzi, o fată și încă un bărbat și o femeie ale căror chipuri nu le putu distinge prea bine. Parcă ar fi o familie, își spuse, deși nu înțeleg de ce dau buzna așa la toate ușile, oamenii mai dorm, mai muncesc la ora asta. Dar poate că se înșela și erau niște vânzători ambulanți sau, cine știe, trimișii vreunei secte după noi adepți.

Sunară până la urmă și la ușa lui. Se panică puțin, inima-i dădea ușoare semne de nervozitate. În ultima vreme observase că se emoționează din ce în ce mai mult la orice fleac, de parcă ar fi un puști în fața unui examen serios din viață. Deschise totuși. Apoi parcă nu mai știu ce se-ntâmplă cu el. Intrară toți deodată fără să dea nici măcar bună ziua, gălăgioși ca și mai înainte, și merseră drept la bucătărie. Păreau că inspectează locul, căutau prin dulapul de la bucătărie, se uitau la ceștile de cafea, e drept cam prăfuite. Ce dracu' or vrea, dacă sunt niște hoți, iar eu, prost, i-am lăsat în casă, gândi. Încercă să protesteze ceva, dar îl întrerupseră cu un semn hotărât. Merseră apoi pe balcon. El îi urmă buimac până la ușa de la sufragerie. Probabil că jos erau mai mulți deoarece ăia care tocmai intraseră strigară ceva indescifrabil și fluturau mâinile. Veni și taică-su, trezit poate de hărmălaia din casă. Arăta cam palid, poate că dormise rău, cine știe. Se întoarse apoi pentru o clipă în bucătărie să vadă dacă nu cumva au furat vreo ceașcă de cafea. Auzi, tată, ce-or vrea ăștia? Tăică-su se așeză tăcut pe un scaun, luă o furculiță, un cuțit, dar nu mâncă nimic. Părea indiferent la toată întâmplarea. Sau poate prea calm. Familia se-ntoarse în bucătărie. Bine, dacă nu se poate, nu se poate, noi plecăm, la revedere.

Ieșiră. Îi auzi cum tropăie pe scări. Se întoarse în bucătărie, taică-su cu o ceașcă de cafea în față, o examina. Poate că or vrea niște cafea, spuse în cele din urmă. Parcă se lumină deodată: da, sigur, asta trebuie să fie (acum realiză că oaspeții inspectaseră doar ceștile de cafea, nu și pe cele de ceai). Fugi după ei în jos pe scări. Alo, alo, scuzați-mă, numai o clipă, îmi cer scuze, poate că... m-am purtat greșit, știți, la noi în țară când dau oameni buzna în casă te poți gândi că...deh, Doamne ferește! O mulțime de ochi se-ntoarseră și-l priviră cu dojană. Îmi cer scuze dacă m-am purtat rău cu dumneavoastră, conchise. Într-adevăr, în ultimele clipe dăduse semne din ce în ce mai mari de nervozitate, îi cam pierise răbdarea, nu știa cum să le spună să plece naibii odată dacă au venit așa fără vreun scop anume. Bărbatul acela puțin cam rotofei, capul familiei să-i zicem, făcu din mână și zâmbi în semn de nicio problemă. Sau mai degrabă de parcă ar fi zis: lasă, treacă de la noi. Apoi continuară să tropăie pe scări. Se întoarse în casă cam buimac, intră din nou în bucătărie. Taică-su stătea la masă cu o furculiță în mână. Se uita în gol, absent. Ce-o fi cu el, se-ntrebă, nu prea pare în apele lui. Apoi realiză că deși fugise după ei pe scări uitase totuși să-i întrebe dacă nu vor cumva o cafea. Ieși repede pe balcon, ei erau acolo jos pe niște bănci, glumeau, deși arătau cam plouați și fără prea mult chef. Poate că el fusese ultima lor șansă, nu le-a răspuns nimeni pe toată scara, și acum sunt dezamăgiți. Și el, ultima ușă. În jurul lor mai mulți, poate tot din aceeași familie, poate nu. Le făcu semne cu mâna, iar ei îi întoarseră salutul. Scuzați-mă, dumneavoastră vroiați cumva o cafea? Se luminară și dădură în același timp afirmativ din cap, de parcă erau la cor. Păi de ce n-ați spus, întrebă, puteați pur și simplu să spuneți. Ei ridicară din umeri și zâmbiră ușor sarcastic ca și cum era normal ca niște străini să-ți intre în casă și să se uite prin bucătărie, iar tu să înțelegi din asta că vor să bea o cafea. Păi dacă vreți o cafea, stați că vă fac acu', zise. Nicio problemă. Cei de jos se foiră extaziați, unii se ridicară de pe bancă energic: super, excelent, excelent, avem noi pahare de plastic, nu vă deranjați să puneți în cești! Mda... pahare de plastic... Vreți să le aduc eu, zise fata cea mică, care-i părea cunoscută de undeva. Da, adu-le tu, te rog. Bine, vin acum, zise fata.

Câteva minute mai târziu era jos, împreună cu ceilalți. Făcuse cafeaua, încercase să-l întrebe și pe taică-su dacă nu vroia și el una, dar taică-su nu mai era în bucătărie. Îl căută în baie, în dormitor, nimic. Dispăruse. S-o fi dus prin vecini, se gândi și plecă după ce avu grijă să închidă ușa, dar fără s-o-ncuie că poate taică-su nu-și luase cheia cu el.

Acum stăteau toți în jurul fiului cel mare sau care părea a fi cel mare fiindcă era cel mai înalt și emana prin urmare o oarecare autoritate. În spatele băncii erau câțiva plopi înmuguriți, dincolo de care curgea lin o apă, care mai degrabă se ghicea după liniștea pe care o iradia, ori după valurile de ceață care se ridicau ușor deasupra, căci de văzut nu se vedea din poziția lui. Malul era probabil destul de înalt. Fiul cel mare cânta la chitară o melodie de Leonard Cohen. Bătea ușor vântul, câțiva fulgi de plop împrăștiați și fără griji valsau. Își aduse aminte că știa și el melodia aia și cum nu mai pusese de mult mâna pe o chitară i se făcu o poftă nebună să cânte. Totuși, undeva în sinea lui recunoscu că mai degrabă vroia să demonstreze că e și el vrednic să stea printre ei. Prea îl tratau de sus. Dă-mi și mie puțin chitara aia, zise, știu și eu piesa asta. Fiul cel mare îl privi cu oarecare neîncredere. Da, pe bune? Da, hai să-ți arăt cum o cânt eu. Lua chitara în mână, ceilalți se strânseră mai aproape. Nu trecu însă mult timp și realiză că de fapt uitase cântecul, îl uitase complet. Mâna îi tremura mai apăsat pe grif, degetele ezitau... Să fi fost în Do minor sau în Do major, ori mai degrabă era un Sol? Oricum, era convins că lunganul o cânta într-un fel puțin cam fals, sau poate doar într-o altă tonalitate care o îndepărta de original. El vroia să restabilească frumusețea originalului. Puse degetele din nou pe grif, încercă să recompună pe loc acordul de bază după melodia vocii lui Cohen, dar nu reuși. Vezi, îi spuse lunganul, trebuie să știi...

Da, da, am uitat-o pe-asta, dar uite că-mi aduc aminte alta, tot de la Cohen. De data aceasta nu mai ciupi corzile ca înainte, ci porni direct cu o bătaie ritmată, diferită de varianta originală a cântecului, de care părea dintr-odată ceva mai puțin interesat. Era acum interpretarea lui: Suzane takes you dawn / to a place near the river / you can... Ceva nu mergea bine. După câteva clipe, în spatele lui auzi câteva șușoteli care încet-încet se transformară în maimuțăreli ale felului în care interpreta el celebra piesă a lui Leonard Cohen. Și asta tocmai când ajunsese la refren, iar dramatismul piesei creștea: ...and you want to travel with her / and you want to travel blind... Râdeau toți acum, mai gros sau mai subțire, fiecare-n felul lui. Doar fratele cel mare zâmbea ușor superior, cu o oarecare înțelegere. Vezi, trebuie să știi, zise... Lăsă umilit chitara din mână. Un pachebot cu aburi trecea pe apa din spatele plopilor, căci se auzea cum torcea și huruia din greu. Parcă i se vedea puțin și întunecatul horn cu fumul lui moale risipindu-se. Plopii tremurau ușor și se lăsase seara. Se întoarse acasă destul de repede, puțin cam irascibil. Fata cea mică îi oferise o bomboană pe care o refuzase destul de încruntat. Apoi pur și simplu plecase, lăsându-și oaspeții în treaba lor. Îngândurat, nici nu realiză cum ajunse acasă.

Pe drum încerca să-și dea seama de unde îi era cunoscut chipul fetei care venise cu paharele de plastic. Cea care îi oferise o bomboană. Surâsul ei. Își aminti apoi de un film pe care-l văzuse când era mic, era poate printre primele filme pe care le văzuse, să fi fost o ecranizare după un roman celebru, *Singur pe lume* sau altul, nu era sigur. Undeva într-o provincie, putea fi Franța, putea fi Anglia, pe un canal destul de îngust și calm, împrejmuit de pâlcuri de pădure, un șlep sau un tip asemănător de ambarcațiune era tras de niște cai de pe mal. Apoi își aminti că înăuntru erau doi copii, un băiat și o fată. Părea că se iubeau, poate chiar și-au atins mâinile. Aceasta a fost prima oară când a simțit acel ceva în piept al cărui nume poate că nici nu-l știa pe-atunci. Ceva ce nu se mai șterge, oricât ai încerca. Își aprinse o țigară, se gândi să recitească *Banchetul,* dar renunță, trebuia să facă o mapă de prezentare pentru un client important. În plus nici nu mai avea cartea. Puse apă de o cafea și privi nostalgic pe fereastră, coamele dealurilor creșteau ușor-ușor în fața unui soare din ce în ce mai palid. De câțiva ani buni trăia într-o țară străină. Era totuși acasă, se simțea acasă. Doar că pe taică-su nu-l mai văzuse de mult, din țara cealaltă. Simți cum inima i se umflă din nou. Se duse la ușă, o încuie pe dinăuntru și se-nvârti apoi prin bucătărie, deschise și închise din ce în ce mai nervos sertarele dulapurilor, căutând parcă ceva. Se gândea dacă nu cumva trebuie să spele ceștile ălea de cafea sau dacă n-ar fi totuși mai bine să le lase murdare.

Agenda culturală

A apărut

Revista „Argeș" nr. 3 (405)

Cu chipul expresiv al nobilei palmiriene (sculptură, Muzeul din Londra) pe copertă, seria nouă a revistei „Argeș" din martie face o „figură" frumoasă, invitându-ne să gustăm din „aromele" literare.

De pildă, „Două scheme ale afirmării unui autor", de Gh. Grigurcu, o pagină de poezie semnată de Valentin Predescu, „Poezia doamnei Maria Șleahtițchi", de Mircea Bârsilă, „Hănănău-bănănău" de Marin Ioniță, memoria revistei „Argeș" în 4 pagini.

„S"

Adrian Oproiu - Biobibliografie

Poet, eseist, prozator, traducător, ziarist, profesor.

Adrian Oproiu (Adrian Dumitru Oproiu) s-a născut pe data de 2 mai 1980 în orașul Curtea de Argeș, în familia poetului și profesorului Ion Oproiu.

A absolvit Colegiul Național „Vlaicu-Vodă" din Curtea de Argeș (1999), Facultatea de Filozofie, Universitatea din București (2006); și-a luat masteratul la Facultatea de Filozofie, Universitatea din București (2007); a absolvit limba și literature croată (nivel 2B) la Facultatea de Filozofie, Universitatea din Zagreb, Croația (2011).

În anul 2009 s-a căsătorit cu poeta croată Ana Bârnardici (Brnardic); trăiește (alternativ) la Zagreb și la Curtea de Argeș.

În perioada 2006-2007 a lucrat ca redactor la cotidianul *Argeș Expres* din Curtea de Argeș, iar între anii 2008-2009 ca profesor de logică la Colegiul Național „Vlaicu-Vodă" din același municipiu. Actulmente este profesor colaborator la Facultatea de Filozofie (Catedra de Limbă și Literatură Română), Universitatea din Zagreb. Este președinte/ proiect manager al Asociației pentru Promovarea Culturii și Artelor, „Nomad", din Zagreb, Croația.

A debutat, ca invitat special, în anul 2007, cu proză și poezie în cadrul Atelierului Literar al Școlii de Poezie din Curtea de Argeș; a debutat în presă (cu „Tripticul tăcerii", 3 proze scurte) în suplimentul literar *Săgetătorul* al cotidianului *Argeșul* (Pitești, 12.08.2008). A publicat o serie de traduceri din scriitori români contemporani, (împreună cu Ana Brnardic Oproiu), precum și eseuri personale în revistele de filozofie și literatură din Croația. A susținut în cadrul Centrului Cultural-Informativ (KIC), din Zagreb, o serie de prelegeri în limba engleză despre Mircea Eliade, Emil Cioran, Eugen Ionesco (martie-noiembrie 2010).

A participat la mai multe colocvii, conferințe, simpozioane și festivaluri literare, printre care amintim: Festivalul Internațional „Nopțile de Poezie de la Curtea de Argeș", organizat de Academia Internațională Orient-Occident (România, iulie 2008); Festivalul Tinerilor Scriitori din Balcani, organizat de Academia Internațională Pentru Cultura Europeană „Lira lui Orfeu" (Bulgaria, noiembrie 2008); Festivalul Internațional de Poezie (Kosovo, 2012); Festivalul de Poezie Insulele Adriaticei (Croația, 2015) etc.

Bibliografie: Cosmin Perța, *Poeme* (traducere, în colaborare cu Ana Brnardic Oproiu), „Revija malih knjizevnosti: Rumunjska", antologie de texte literare din scriitori romani contemporani, Zagreb, Croația, octombrie 2010; *4 tineri poeți croați traduși în românește* (Ana Brnardic, Branislav Obluèar, Dorta Jagic, Marko Pogacar) în revista „Poesis International", decembrie 2011, Satu-Mare, România; *Un schimb de scrisori prin Cortina de Fier: Cioran - Noica* (eseu), Tvrda, Zagreb, Croația, 1-2/2011; 4 *tineri poeți români traduși în croată* (Claudiu Komartin, V. Leac, Andrei Dosa, Gabriel Dalș) Zagreb, Croația, 2012; *Căpcăunul ierbivor* (poeme), Editura Academiei Internaționale Orient-Occident, București, 2012 etc.

Un început. Trivalea!

(urmare din pagina 7)

vremurile moderne, aidoma ruinelor curții voievodale. Mult timp cu rang de mănăstire, alteori schit ori simplă biserică, locul acesta creator de ficțiuni și de mituri a stat în hotarul orașului ca o fereastră spre altă lume, spre un tărâm de poveste. Față de acest tablou primitiv al Piteștilor parcul e, în schimb, cât se poate de *concret.* Această frescă pitești eană s-a oprit, deci, la stadiul de parc, a rămas în umbra sa. De la locul pitit de zarva târgului până la amenajarea ca pădure-parc - iată tot drumul Trivăii! Odată cu schițarea promenadei peste codrul ce înconjura vechiul schit sau mănăstire metafizica locului și-a atenuat profunzimea din răstimpuri. Natura stilizată a început să piardă din adâncime, a devenit *accesibilă*, în iureșul străbaterii, al admirației facile și al contemplației naive. Dacă ignorăm începuturile vechi românești, dătătoare de sens metafizic peste negura istoriei riscăm să ratăm un fel aparte, tainic și miraculos de a „vedea" orașul, ca și cum nu ne-am aminti din el decât prezentul sau trecutul recent.

Fie prin nume, fie prin ce s-a ctitorit peste ea, Trivalea stă sub semnul unei origini care are darul de a salva onoarea spirituală a meleagurilor noastre. A o vedea ca arhetip, în spiritul unei alte lumi uitând de parcul ce i-a schimbat chipul, înseamnă a o lega plenar de harul vieții duhovnicești pe care a găzduit-o. Numele pădurii se leagă mai mult de un Pitești premodern, prin trecutul său de legendă, decât de emanciparea sau decorarea citadină.

1 Cel care înainte de anul 1682 a terminat de copiat „Viața și traiul sfinției sale părintelui nostru Nifon, patriarh al Țarigradului", operă istoriografică scrisă de Gavriil Protul între anii 1517-1521

Agenda culturală

Colocviile Argeșului

Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Argeș, cu sediul în str. Armand Călinescu, nr. 14 (în incinta Colegiului Național „I.C. Brătianu"), vă invită să participați, astăzi, 22 martie, ora 16, la dezbaterea cu tema ***Mit și adevăr despre stres***, în cadrul proiectului cultural transdisciplinar **Colocviile Argeșului**.

Manuscrisele se primesc la redacția ziarului „Argeșul",
b-dul Republicii nr. 88, Pitești. Tel. 0248/217704 și 0248/210060
e-mail: argesul@gmail.com *www.ziarulargesul.ro*

Săgetătorul
Director coordonator - Mihai GOLESCU